

Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych i Narkotykowych
na 2015 rok

Kędzierzyn-Koźle

Podstawa prawna:

Obowiązek opracowania i realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych wynika z zapisów następujących aktów prawnych:

- art.4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26.10.1982r.,
- art.10 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29.07.2005r.

Gminny Program, zgodnie z zapisami powyższych ustaw, stanowi część „Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2009 – 2015” przyjętej Uchwałą Nr XLV/516/09 Rady Miasta Kędzierzyn – Koźle z dnia 09.09.2009r.

Gminny Program realizowany jest także w oparciu o poniższe akty prawne:

- ustawę o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990r.,
- ustawę o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009r.,
- ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29.07.2005r.
- ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003r.,
- ustawę o działalności leczniczej z dnia 15 kwietnia 2011r.,
- ustawę o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004r.,
- ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r.,
- inne ustawy i przepisy prawne właściwe dla realizacji Programu.

Zapisy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych nawiązują również do Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015 oraz Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016, dzięki czemu realizowane zadania są spójne i bardziej skuteczne.

Rozdział I. Priorytety, cele oraz zadania Programu.

W celu przygotowania Gminnego Programu przeprowadzono również diagnozę problematyki uzależnień i przemocy domowej na terenie Gminy Kędzierzyn – Koźle, stanowiącą **załącznik nr 1** do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych.

W wyniku przeprowadzenia powyższej diagnozy, zostały określone priorytetowe kierunki działań Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problematyki uzależnień oraz przemocy w rodzinie.

Działania określone w Gminnym Programie są zgodne z zapisami obowiązujących przepisów prawnych, określonych w podstawie prawnej Gminnego Programu, ze szczególnym uwzględnieniem

zapisów art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26.10.1982r. oraz art. 10 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29.07.2005r.

Ze względu na powyższe przyjęto, że zadaniem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych jest prowadzenie szeroko rozumianych działań profilaktycznych, ograniczanie problemów wynikających z nadużywania alkoholu, uzależnienia od alkoholu i narkotyków, stosowania przemocy w rodzinie, jak również przeciwdziałanie marginalizacji społecznej, wykluczeniu społecznemu oraz wspomaganie reintegracji społecznej i zawodowej.

Za priorytety w działaniach profilaktycznych Gminy uznaje się:

I. Zwiększanie jakości i dostępności programów profilaktycznych oraz utrwalanie postaw abstynenckich wśród dzieci i młodzieży.

cele szczegółowe:

1. Promowanie rekomendowanych programów profilaktycznych;
2. Promowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego;
3. Poszerzanie wiedzy rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci;
4. Poszerzanie wiedzy osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości alkoholu oraz obowiązujących przepisów prawnych;
5. Poszerzanie wiedzy społeczności lokalnej ukierunkowanej na zwrócenie uwagi na problem spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie;

Wskaźniki:

1. Liczba rekomendowanych programów profilaktycznych realizowanych w ramach Gminnego Programu.
2. Liczba uczestników pozalekcyjnych zajęć sportowych realizowanych w ramach Gminnego Programu.
3. Liczba uczestników szkoleń dla rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci.
4. Liczba zrealizowanych lub dofinansowanych szkoleń dla osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz obowiązujących przepisów prawnych oraz cyklicznych działań profilaktycznych.

Zadania:

1. Realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych;
2. Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych;

3. Szkolenie rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci;
4. a) Szkolenie osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz obowiązujących przepisów prawnych;
b) Prowadzenie różnych cyklicznych działań profilaktycznych (np. Miniolimpiada dla dzieci i młodzieży, Przegląd Profilaktyczny Świetlic Socjoterapeutycznych i Środowiskowo - Socjoterapeutycznych, Konferencja Profilaktyczna itp.).
5. Prowadzenie kampanii edukacyjnych skierowanych do młodzieży oraz do dorosłych mieszkańców, mających na celu zwrócenie uwagi na problem spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie;

II. Pomoc dzieciom i członkom rodzin z problemem uzależnień oraz przemocy domowej.

cele szczegółowe:

1. Stwarzanie warunków do prawidłowego funkcjonowania dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym i dotkniętych przemocą domową, wyrównywanie ich szans oraz zwiększanie dostępności do pomocy socjoterapeutycznej i psychologicznej;
2. Poprawa funkcjonowania dorosłych członków rodzin osób uzależnionych oraz pijących szkodliwie i ryzykownie;
3. Stwarzanie możliwości wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym i dotkniętych przemocą domową;
4. Zwiększanie kompetencji osób pomagających dzieciom i pracujących z rodzinami dotkniętymi problemem uzależnień oraz przemocą domową;

Wskaźniki:

1. Dostępność do placówek pomocowych, w tym do pomocy socjoterapeutycznej i psychologicznej dla dzieci i młodzieży.
2. Liczba osób, które skorzystały z oferty punktów informacyjno – konsultacyjnych oraz zajęć edukacyjnych i grup wsparcia dotyczących szkodliwości substancji psychoaktywnych.
3. Liczba dzieci korzystających z wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym i dotkniętych przemocą domową.
4. Liczba zrealizowanych lub dofinansowanych szkoleń dla osób zajmujących się pomocą dzieciom oraz rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym, narkotykowym oraz przemocą domową.

Zadania:

1. a) Wspieranie istniejących świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo – socjoterapeutycznych oraz klubów młodzieżowych (standardy świetlicy socjoterapeutycznej

- i środowiskowo – socjoterapeutycznej zostały określone **w załączniku nr 3** do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych);
- b) Organizowanie spotkań integracyjnych dla podopiecznych świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo – socjoterapeutycznych oraz klubów młodzieżowych;
2. a) Prowadzenie punktów informacyjno – konsultacyjnych oraz zajęć edukacyjnych i grup wsparcia dotyczących szkodliwości substancji psychoaktywnych;
- b) Prowadzenie działań skierowanych na bardziej efektywną profilaktykę oraz pomoc dzieciom i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym oraz przemocą domową;
- c) Wspieranie zatrudnienia socjalnego, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych lub innych form aktywizacji zawodowej dla członków Klubów Integracji Społecznej;
- d) Wspieranie Centrów Integracji Społecznej.
3. Organizacja wypoczynku z programem profilaktycznym (alkohol, narkotyki, przemoc) dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy;
4. Szkolenie osób zajmujących się pomocą dzieciom oraz rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym, narkotykowym oraz przemocą domową;

III. Ograniczanie szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki) oraz doświadczania lub stosowanie przemocy.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększanie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz osób stosujących przemoc, jak również osób doznających przemocy w rodzinie;
2. Zwiększanie wiedzy na temat szkód zdrowotnych wynikających z picia szkodliwego i uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz na temat przemocy w rodzinie, jak również wspieranie instytucji z terenu Gminy zajmujących się problematyką uzależnień, w tym Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

Wskaźniki:

1. Ocena oferty terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz osób stosujących przemoc, jak również osób doznających przemocy w rodzinie.
2. Liczba osób, które ukończyły szkolenia dla osób pracujących z osobami stosującymi przemoc oraz doświadczającymi przemocy lub dla specjalistów terapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień.
3. Liczba spraw skierowanych do sądu przez Gminną Komisję w stosunku do ilości wszystkich prowadzonych przez Gminną Komisję spraw.

Zadania:

1. a) Dofinansowywanie prowadzonych programów terapeutycznych i edukacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz osób stosujących przemoc, jak również osób doznających przemocy w rodzinie;
b) Szkolenie specjalistów terapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień;
c) Szkolenie osób pracujących z osobami stosującymi przemoc oraz doświadczającymi przemocy;
2. a) Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
b) Wspieranie instytucji z terenu Gminy w zakresie zakupu drobnego wyposażenia np. alkomatów lub narkotestów;
c) Szkolenie lekarzy i pielęgniarek w zakresie rozpoznawania picia szkodliwego i podejmowania interwencji;
d) Prowadzenie kampanii edukacyjnych dotyczących działania alkoholu i ryzyka szkód;
e) Prowadzenie kampanii edukacyjnych dotyczących przemocy w rodzinie.

IV. Zmniejszanie dostępności do napojów alkoholowych.**Cele szczegółowe:**

1. Ograniczanie dostępności do napojów alkoholowych poprzez określanie limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania na terenie Gminy Kędzierzyn – Koźle miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz wprowadzenia zakazu sprzedaży, podawania, spożywania oraz wnoszenia napojów alkoholowych w niektórych miejscach i obiektach na terenie Gminy Kędzierzyn – Koźle ze względu na ich charakter (w odrębnych Uchwałach Rady Miasta);
2. Monitorowanie sprzedaży alkoholu na terenie Gminy;

Wskaźniki:

1. Ocena dostępności do napojów alkoholowych poprzez stosunek liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych w stosunku do liczby mieszkańców Kędzierzyn – Koźle.
2. Ocena stanu na terenie gminy w zakresie dostępności napojów alkoholowych dla osób nieletnich.

Zadania:

1. a) Opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków oraz projektów Uchwał Rady Miasta w przedmiotowym zakresie;
b) Przygotowywanie projektów uchwał Rady Miasta w przedmiotowym zakresie;
2. a) Sprawowanie kontroli w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy

o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26.10.1982r., w szczególności przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

b) Prowadzenie badań dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych np. pod kątem sprzedaży alkoholu nieletnim;

c) Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych pod kątem obowiązujących przepisów prawnych, jak również sprzedaży alkoholu nieletnim.

W zakresie realizacji **Priorytetu IV** podejmowana będzie współpraca pomiędzy Komendą Powiatową Policji, Wydziałem Działalności Gospodarczej oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Strażą Miejską i Inspekcją Handlową. Szczególnemu nadzorowi poddane zostanie przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom **nieletnim** oraz **nietrzeźwym**, jak również przestrzeganie zasad obrotu napojami alkoholowymi, w tym zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży poprzez prowadzenie kontroli w punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

V. W celu prowadzenia skutecznych działań w ramach Gminnego Programu konieczne jest przygotowywanie rzetelnej diagnozy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych na terenie Gminy, a co za tym idzie niezbędne jest cykliczne prowadzenie badań społecznych na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych, wzorów ich używania, kierunków działań skierowanych na bardziej efektywną profilaktykę oraz pomoc dzieciom i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym oraz przemocą domową.

Osiągnięcie określonych powyżej celów będzie możliwe poprzez realizację szczegółowo określonych powyżej zadań w trybie określonym **w załączniku nr 2** do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych, przy udziale wskazanych tam realizatorów. Działania te kierowane są do całej społeczności lokalnej.

Rozdział II. Realizatorzy i współrealizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych:

1. Wydział Polityki Mieszkaniowej, Spraw Socjalnych i Zdrowia Urzędu Miasta w zakresie koordynacji niniejszego Programu,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w szczególności w zakresie określonym w art. 4¹ ust. 3 oraz art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26.10.1982r.,
3. Wydział Działalności Gospodarczej w zakresie wydawania i cofania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz kontroli przestrzegania zasad korzystania z tych zezwoleń,
4. Miejski Zarząd Oświaty i Wychowania w Kędzierzynie - Koźlu,

5. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie - Koźlu,
6. Jednostki organizacyjne Gminy,
7. Straż Miejska,
8. Komenda Powiatowa Policji w Kędzierzynie – Koźlu,
9. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wraz ze Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie,
10. Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
11. Określone zadania mogą być realizowane we współpracy z podmiotami nie zaliczonymi do sektora finansów publicznych (stowarzyszenia i fundacje).

Rozdział III. Środki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych oraz zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Środki finansowe na realizację Gminnego Programu, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez prowadzące tę sprzedaż podmioty gospodarcze, określa uchwała budżetowa na rok 2015.
2. Ustala się wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości **340,00 zł.** za udział jednego członka w jednym posiedzeniu komisji. Liczba płatnych posiedzeń Komisji w danym miesiącu wyniesie nie więcej niż trzy. Wynagrodzenie za dany miesiąc ustalone na podstawie listy obecności członków na każdej komisji, wypłacane będzie w następnym miesiącu.

Dodatkowo członkowie Komisji pełnić będą raz w tygodniu dyżur, podczas którego udzielać będą porad zainteresowanym mieszkańcom miasta. Dyżury te będą nieodpłatne.

Członkowie Komisji prowadzić będą również nieodpłatne kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Zobowiązuje się Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do kwartalnej sprawozdawczości z wykonanych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

DIAGNOZA

do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych na rok 2015

W celu dokonania diagnozy problematyki uzależnień i przemocy domowej na terenie Gminy Kędzierzyn – Koźle, zwrócono się o informacje do jednostek zajmujących się problematyką uzależnień na terenie Gminy Kędzierzyn – Koźle takich jak np. Komenda Powiatowa Policji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, zakłady opieki zdrowotnej oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Komenda Powiatowa Policji w Kędzierzynie - Koźlu odnotowała następujące interwencje:

I. Procedura „Niebieska Karta” /na terenie miasta/:

	2012	2013	01.01.- 30.06.2014
ilość przeprowadzonych interwencji domowych - w tym dotyczących procedury NK	1269 37	1397 66	552 52
ilość osób stosujących przemoc w rodzinie: - w tym kobiety - w tym mężczyźni - w tym osoby nieletnie	39 3 29 0	58 4 54 0	57 4 53 0
ilość osób stosujących przemoc w rodzinie pod wpływem alkoholu: - w tym kobiety	21 0	28 0	31 1
ilość osób stosujących przemoc w rodzinie zatrzymanych w Pomieszczeniach dla Osób Zatrzymanych KPP - w tym kobiety	16 0	17 0	28 0

II. Wykroczenia porządkowe:

	2012	2013	01.01.- 30.06.2014
ilość ujawnionych wykroczeń porządkowych skierowanych do Sądu Rejonowego celem rozpatrzenia - w tym art. 43 ust 1 i 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości	515 131	489 64	263 33

III. Policyjny Telefon Zaufania 0/77/483-87-88:

	2012	2013	01.01.- 30.06.2014
ilość zgłoszeń w tym:	14	12	7
udzielonych informacji dot. sytuacji prawnych, porad konsultacji	7	7	6
informacji dot. przemocy domowej	0	0	0
informacji dot. osób uzależnionych od alkoholu	0	0	0
informacji dot. osób używających środków narkotykowych	1	0	1
informacji dot. naruszenia porządku prawnego	0	1	0
informacji dot. nieletnich	0	2	0
informacji dot. przestępstw	0	0	1

IV. Postępowania z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii

	2012	2013	01.01.- 30.06.2014
liczba prowadzonych spraw (dot. mieszkańców miasta Kędzierzyn – Koźle - w tym wobec nieletnich	b.d	53 5	24 1

W celu zapobiegania zjawisku narkomanii funkcjonariusze Policji (pion prewencji oraz pion kryminalny) na bieżąco kontrolują miejsca grupowania się osób nieletnich (rejon szkół, lokali, pubów, dyskotek) zarówno pod kątem zażywania, jak i posiadania i rozpowszechniania środków psychoaktywnych.

Prowadzone są również programy profilaktyczne m.in. w ramach akcji „Narkotyki, terazniejszość bez przyszłości”. Prowadzone są również spotkania indywidualne z małoletnimi i ich rodzicami. Dodatkowo prowadzone są szkolenia dla pedagogów i wychowawców. Nawiązana została również współpraca ze szkołą karate tradycyjnego Bushido, której trenerzy prowadzą działania w zakresie profilaktyki uzależnień poprzez propagowanie sportu wolnego od używek oraz przekazywanie właściwych postaw dzieciom i młodzieży.

POMOC SPOŁECZNA:

Zgodnie z informacją przekazaną przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie – Koźlu:

Liczba rodzin objętych pomocą MOPS	2013	I półrocze 2014
z problemem alkoholowym	263	212
- w tym nieletnich	101	73
z problemem narkotykowym	11	12
- w tym nieletnich	6	13

Warto zaznaczyć że w roku 2012 takich rodzin ogółem było 264.

Rodzinom tym, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r., udzielana jest pomoc w formie pracy socjalnej oraz pomoc materialna w formie:

- udzielania wsparcia finansowego i rzeczowego,
- pokrywania opłat za pobyt w Domu dla Najuboższych i Bezdomnych MONAR-MARKOT w Kędzierzynie – Koźlu,
- finansowania posiłków w jadalniach Domów Dziennego Pobytu działających przy MOPS,
- zakupu opału na zimę,
- usług kąpielowych,
- opłacania obiadów dla dzieci w przedszkolach, szkołach, świetlicach socjoterapeutycznych lub środowiskowo-socjoterapeutycznych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej osobom uzależnionych lub osób wobec których zachodzi podejrzenie uzależnienia, udziela wsparcia w zakresie szeroko rozumianej pracy socjalnej (poradnictwo socjalne, prawne, rodzinne, psychologiczne). Osoby takie są również motywowane do podjęcia leczenia, kierowanie do udziału w programach reintegracji zawodowej i reintegracji ze środowiskiem. W przypadku osób bezdomnych istnieje możliwość udziału w Programie Wychodzenia z Bezdomności. Działania te mają charakter ciągły i systematyczny. W związku z tym Ośrodek podejmował następujące działania:

- kierowanie na leczenie (stacjonarne i ambulatoryjne) osób uzależnionych lub nadużywających alkoholu (w roku 2013 skierowano 146 osób, a w I półroczu 2014r. 38 osób);
- kierowanie wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie stosownych działań (w 2013r. 12 wniosków, w I półroczu 2014r. 11 wniosków);
- prowadzenie spotkań psychoedukacyjnych (w ramach Klubu Integracji Społecznej, Programu Aktywizacji Społeczno-Zawodowej Bezrobotnych „Nowe Szanse”, Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności) - w 2013r. uczestniczyły 42 osoby, w I półroczu 2014r. uczestniczyło 50 osób;
- prowadzenie grupowych spotkań edukacyjnych (spotkania prowadzone są od miesiąca czerwca 2013r.) w 2013r. przeprowadzono 21 spotkań, w których uczestniczyło 14 osób, w I półroczu 2014r. przeprowadzono 18 spotkań, w których uczestniczyły 4 osoby;

- prowadzenie indywidualnych spotkań z osobami dotkniętymi problemem współzależnienia (DDA) – w roku 2013 z 6 osobami przeprowadzono w sumie 35 spotkań, a w I półroczu 2014 roku przeprowadzono 11 spotkań.

Zgodnie z informacją **Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie**, który działa przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej:

	rok 2013	I półrocze 2014 roku
liczba osób stosujących przemoc objętych pomocą	150	81
- w tym kobiety	3	7
liczba osób doznających przemocy objętych pomocą	368	195
- w tym kobiet	201	101
- w tym mężczyzn	18	10
- w tym dzieci	149	84
liczba prowadzonych Niebieskich Kart	150	81
- w tym założonych w danym roku	100	59
liczba zakończonych Niebieskich Kart:	99	50
- z powodu ustania przemocy	97	46
- z powodu zrealizowania indywidualnego planu pomocy	2	2
- z powodu braku zasadności podejmowania dalszych działań	0	2

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przy Powiatowym Centrum Pomocy w Rodzinie w Kędzierzynie – Koźlu poinformował, że w latach 2013-2014 (stan na dzień 30.06.2014r.) objął pomocą:

- 45 osób stosujących przemoc, w tym 8 kobiet (udział w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie),

- 189 osób doświadczających przemocy w rodzinie, w tym 157 kobiet i 23 dzieci (konsultacje psychologiczne, pedagogiczne, prawne, socjalne, grupa wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy w rodzinie, grupa socjoterapeutyczna dla dzieci doświadczających przemocy w rodzinie).

Pomocy w placówce udziela 12 osób. Wszystkie osoby udzielające pomocy i wsparcia zarówno osobom doświadczającym przemocy, jak i stosującym przemoc wobec członków rodziny, posiadają wymagane przepisami prawa kwalifikacje, które na bieżąco są podnoszone poprzez udział w różnych kursach, szkoleniach oraz studiach podyplomowych (studium przeciwdziałania przemocy w rodzinie, mediacje rodzinne, szkolenia dotyczące pracy z osobą stosującą przemoc, studia podyplomowe w zakresie socjoterapii, w zakresie interwencji kryzysowej itp.).

Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

	2012¹	2013¹	2014 (stan na dzień 30.06.2014)¹
Liczba posiedzeń	40	41	20
- ilość rozpatrzonych spraw	155	120	89
Zakończenie spraw:	160²	120²	89²
- umorzenie	58	39	30
- zawieszenie	64	56	55
- przekazanie akt do sądu	38	25	4
Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	112	151	55
- pozytywnie	85	111	42
- negatywnie	1	9	1
- jednorazowe	26	31	12

¹ – Komisja spotyka się trzy razy w miesiącu,

² – niektóre sprawy są kilkakrotnie zawieszane

LECZNICTWO ODWYKOWE:

Żaden z trzech podmiotów prowadzących **działalność leczniczą w obszarze pomocy osobom uzależnionym od substancji psychoaktywnych na terenie Kędzierzyna – Koźla** tj.:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Is-med” w Kędzierzynie – Koźlu,
 - Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „B-med” w Kędzierzynie – Koźlu,
 - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SENSIMED” w Kędzierzynie – Koźlu,
- nie udzielił odpowiedzi.

Według informacji znajdujących się na stronie internetowej Opolskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w Opolu na terenie Kędzierzyna – Koźla powyższe placówki udzielają świadczeń zdrowotnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych w ramach umów podpisanych z NFZ. Dodatkowo SNZOZ „B-med” oraz NZOZ „SENSIMED” w ramach umów z NFZ prowadzą również Oddziały Dienne Terapii Uzależnienia od Alkoholu.

Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień filia w Graczach, prowadzony przez Stowarzyszenie MONAR, poinformował, że w latach 2013-2014 w ośrodku przebywał 1 mężczyzna – mieszkaniec Kędzierzyna – Koźle, który podjął terapię w tej placówce po raz pierwszy. Pacjent ten po 3 tygodniach wbrew zaleceniom lekarskim opuścił ośrodek, bez poprawy.

Pozostałe placówki prowadzące stacjonarne oddziały dla osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków tj. Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Zbicku, Ośrodek Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych oraz Samodzielny Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. ks. bp. Józefa Nathana w Branicach **nie udzieliły odpowiedzi.**

BADANIA SPOŁECZNE:

W okresie listopad – grudzień 2013r. na zlecenie Gminy zrealizowane zostało przez Pracownię Badawczą – Psychologiczną MIRABO w Warszawie, badanie społeczne metodą „tajnego klienta”, mające na celu sprawdzenie rzeczywistych rozmiarów zjawiska sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim na terenie miasta Kędzierzyn-Koźle. Badanie zostało przeprowadzone w 80 losowo wybranych punktach sprzedaży napojów alkoholowych tj. 70 sklepach i 10 lokalach gastronomicznych. W każdym punkcie próba zakupu dokonywana była dwukrotnie, jak również każdorazowo w próbie zakupu alkoholu brał udział dorosły audytor, którego zadaniem było zwrócenie uwagi sprzedawcy, że sprzedaż alkoholu nieletnim jest przestępstwem. Warto zaznaczyć, że w pierwszej próbie zakupu udział brał młodo wyglądający chłopak, natomiast w drugiej próbie młodo wyglądająca dziewczyna.

W trakcie badania podjęto w sumie 160 prób zakupu alkoholu przez młodych audytorów, w 91 przypadkach bez problemu mogli oni zakupić alkohol, co stanowi 56,9%.

Tylko w 10 spośród 70 sklepów objętych badaniem młodzi audytorzy zostali 2-krotnie poproszeni o pokazanie dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego ich wiek, a wobec braku ww. dokumentu – odmówiono im sprzedaży alkoholu. W co trzecim badanym sklepie (37%) sprzedawcy 2-krotnie byli gotowi sprzedać alkohol młodym audytorom.

W przypadku lokali gastronomicznych dwukrotnie podania alkoholu odmówiono w połowie z nich tj. w 5 na 10 badanych lokali. W pozostałych 5 lokalach barmani/kelnerzy byli gotowi sprzedać alkohol młodym audytorom.

65% sprzedawców w badanych sklepach była gotowa sprzedać napoje alkoholowe młodzieży wyglądającej na mniej niż 18 lat. W lokalach gastronomicznych taką gotowość wykazało 25% barmanów/kelnerów.

Podobne badanie było realizowane na zlecenie Gminy w roku 2009. Wówczas 60% prób zakupu piwa przez „młodych audytorów” zakończyło się prośbą sprzedawcy o okazanie dowodu osobistego. W roku 2013 odsetek ten spadł do poziomu 44%. W porównaniu z rokiem 2009 odnotowano także spadek odsetka sprzedawców odmawiających sprzedaży alkoholu osobom wyglądającym na niepełnoletnie (w 2009 roku odmówiło sprzedaży 59% sprzedawców, w roku 2013 – jedynie 43%).

Podjęcie interwencji przez dorosłego audytora w roku 2009 było konieczne w 41% prób zakupu, w roku 2013 już w niemal 57%. Ważną zmianą pozytywną, w stosunku do wyników badania z roku 2009, jest wzrost skuteczności interwencji prowadzonej przez dorosłego audytora. W roku 2009 pożądaný skutek przynosiło 61% interwencji, natomiast w 2013 roku 85% sprzedawców po interwencji wycofało się z dokonanej już sprzedaży alkoholu „młodym klientom” i anulowało całą transakcję.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy stwierdzić można, że na terenie Gminy **występują następujące problemy**, które powinny znaleźć odzwierciedlenie w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych na rok 2015:

1. Dostępność i używanie alkoholu wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy.

Wyniki badań z 2013 roku pokazują, że zwiększyła się dostępność napojów alkoholowych dla młodzieży w stosunku do roku 2009. O dowód osobisty młodo wyglądających klientów sklepów i lokali gastronomicznych poprosiła mniej niż połowa sprzedawców, co oznacza, że młodzież nie ma większych problemów z zakupem alkoholu.

REKOMENDACJE:

- prowadzenie dalszych działań profilaktycznych skierowanych do uczniów, zmierzających do opóźnienia wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej oraz ograniczenia częstotliwości sięgania po alkohol i substancje psychoaktywne,
- prowadzenie działań skierowanych do rodziców, mających na celu podniesienie ich kompetencji wychowawczych oraz przybliżenie im specyfiki wieku dojrzewania dzieci,
- włączenie rodziców w działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży, szczególnie uwrażliwienie ich na podawanie alkoholu dzieciom (z badań wynika, że miejscem inicjacji alkoholowej najczęściej jest dom rodzinny w trakcie rodzinnych uroczystości),
- prowadzenie zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży, jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego,
- prowadzenie działań zmierzających do podniesienia świadomości społecznej na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz wzrostu odpowiedzialności za dzieci i młodzież (wzrost reakcji na sprzedaż alkoholu nieletnim),
- prowadzenie różnych działań profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców miasta,
- edukacja sprzedawców napojów alkoholowych.

2. Duża liczba rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu i/lub narkotyków oraz dotkniętych problemem przemocy domowej.

Z informacji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że na terenie miasta w roku 2013 wzrosła liczba rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym objętych pomocą Ośrodka w stosunku do roku 2012, jednocześnie liczba rodzin objętych opieką w I półroczu roku 2014 jest na tyle wysoka, że można stwierdzić, że liczba rodzin z problemem nadużywania lub uzależnienia od alkoholu i/lub narkotyków utrzymuje się na podobnym – dość wysokim poziomie.

Liczba spraw zmierzających do nałożenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu prowadzonych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nadal utrzymuje się na wysokim poziomie, choć odnotowano spadek prowadzonych spraw.

Na wysokim poziomie utrzymuje się również liczba prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieskich Kart”. Największą grupę osób doznających przemocy stanowią kobiety oraz dzieci. Należy jednak również zwrócić uwagę, że wśród osób stosujących przemoc jest coraz więcej kobiet.

Z danych Komendy Powiatowej Policji wynika, że w roku 2013 nastąpił znaczny wzrost interwencji domowych związanych z procedurą „Niebieskich Kart”. Wzrosła również ilość sprawców przemocy domowej, w tym sprawców pod wpływem alkoholu (w I półroczu 2014r. ilość sprawców przemocy

w rodzinie była niemal taka sama, jak w roku 2013, a ilość sprawców pod wpływem alkoholu w I półroczu 2014 roku była wyższa niż w roku 2013!). Używanie substancji psychoaktywnych często skutkuje stosowaniem przemocy w rodzinie oraz wystąpieniem różnych dysfunkcji wśród członków rodziny.

REKOMENDACJE:

- prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo-socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień oraz przemocą domową, gdzie prowadzone są zajęcia socjoterapeutyczne (których zadaniem jest kształtowanie właściwych postaw wśród podopiecznych) oraz zajęcia sportowe dla podopiecznych,
- organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z programem profilaktycznym (alkohol, narkotyki, przemoc),
- prowadzenie punktów konsultacyjnych zarówno dla osób dotkniętych problemem uzależnienia od narkotyków, jak i problemem uzależnienia od alkoholu, dla osób współuzależnionych oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego dla członków Klubu Integracji Społecznej/ Centrum Integracji Społecznej,
- współpraca z instytucjami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych problemem uzależnień oraz przemocy domowej,
- podnoszenie kompetencji osób pracujących na rzecz rodzin dotkniętych problemem uzależnień oraz przemocy domowej.

3. Dostępność do pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dla ofiar i sprawców przemocy domowej.

W związku z brakiem odpowiedzi podmiotów prowadzących działalność medyczną w obszarze leczenia osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych na skierowane zapytania, trudno określić skalę problemu. Mimo licznych prób w roku 2014 nadal nie udało się podjąć współpracy w zakresie poszerzenia oferty terapeutycznej skierowanej do osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków. W związku z tym należy przyjąć, że udzielane świadczenia realizowane są wyłącznie w ramach kontraktów zawartych z Narodowym Funduszem Zdrowia. Według posiadanej wiedzy, w dwóch spośród trzech zakładów prowadzących terapię uzależnień prowadzone są oddziały dzienne (NZOZ „B-MED” i NZOZ „SENSIMED”), jak również oferta terapeutyczna kierowana jest wyłącznie do osób dorosłych. Na terenie miasta od 2011 roku funkcjonuje punkt konsultacyjny dla rodzin osób uzależnionych od alkoholu, a od 2006 roku punkt konsultacyjny dla osób dotkniętych problemem narkotykowym, które częściowo poszerzają ofertę w pomocową dla mieszkańców miasta. Dodatkowo w ramach punktu konsultacyjnego dla osób dotkniętych problemem narkotykowym prowadzone są dwie grupy dla rodzin osób używających środków psychoaktywnych – grupa wsparcia i grupa informacyjno-edukacyjna.

REKOMENDACJE:

- finansowanie programów terapeutycznych na poziomie ponadpodstawowym, w tym dla osób nieletnich,
- szkolenie realizatorów oraz finansowanie programów skierowanych do osób używających substancji psychoaktywnych problemowo, nie mających charakteru terapii takich jak np. „Fred”,
- nawiązywanie współpracy z organizacjami pozarządowymi w celu rozszerzenia oferty o grupy wsparcia czy grupy o charakterze informacyjno-edukacyjnym, skierowane również do osób nieletnich.

4. Dostępność do napojów alkoholowych dla nieletnich.

Z wyników badań wynika, że dzieci i młodzież wciąż mają możliwość zakupu alkoholu na terenie miasta, o czym mowa jest w punkcie 1. Młodzież coraz częściej do zakupu alkoholu wykorzystuje

dorosłych, w tym starszych kolegów. Upoważnieni przez Prezydenta Miasta Kędzierzyn – Koźle członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzą także kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, ukierunkowane na sprzedaż napojów alkoholowych nieletnim. Formy kontroli są na bieżąco dopasowywane tak, aby ograniczać proceder sprzedaży alkoholu nieletnim. Kontrole takie odbywają się w miejscach szczególnie uczęszczanych przez młodzież w godzinach wieczornych, szczególnie w piątki i soboty.

REKOMENDACJE:

- prowadzenie działań zmierzających do podniesienia świadomości społecznej na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz wzrostu odpowiedzialności za dzieci i młodzież (spowodowanie podejmowania interwencji w sytuacjach sprzedaży alkoholu nieletnim),
- edukacja sprzedawców napojów alkoholowych,
- prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, szczególnie pod kątem sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim,
- monitorowanie zjawiska sprzedaży napojów alkoholowych, również poprzez prowadzenie badań społecznych
- współpraca z Komendą Powiatową Policji oraz Strażą Miejską w zakresie przeciwdziałania sprzedaży alkoholu nieletnim,
- podejmowanie działań zmierzających do ograniczania punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie miasta.

**Tryb realizacji Gminnego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych na 2015r.**

Sposób realizacji	Jednostka realizująca Gminy	Podmiot współpracujący	Termin
2	3	4	5
I. Zwiększanie jakości i dostępności programów profilaktycznych oraz utrwalanie postaw abstynenckich wśród dzieci i młodzieży ZADANIA:			
1. Realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych;	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia, Miejski Zarząd Oświaty i Wychowania	Realizatorzy programów, jednostki organizacyjne Gminy i inne	rok 2015 – na bieżąco
2. Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych;	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Miejski Zarząd Oświaty i Wychowania, publiczne szkoły podstawowe, publiczne gimnazja, zespoły szkół miejskich, organizacje pozarządowe, jednostki organizacyjne Gminy i inne	rok 2015 – na bieżąco
3. Szkolenie rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci;	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Realizatorzy programów, jednostki organizacyjne Gminy i inne	rok 2015 – na bieżąco
4. a) Szkolenie osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz obowiązujących przepisów prawnych; b) Prowadzenie różnych cyklicznych działań profilaktycznych (np. Miniolimpiada dla dzieci i młodzieży, Przegląd Profilaktyczny Światlic Socjoterapeutycznych i Środowiskowo - Socjoterapeutycznych, Konferencja Profilaktyczna itp.).	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Realizatorzy szkoleń, jednostki organizacyjne Gminy, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego i inne	rok 2015 – na bieżąco
5. Prowadzenie kampanii edukacyjnych skierowanych do młodzieży oraz do dorosłych mieszkańców mających na celu zwrócenie uwagi na problem spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie;	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia, Wydział Promocji Miasta, Kultury i Sportu, Asystent ds. informacji publicznej	Realizatorzy kampanii, jednostki organizacyjne Gminy, Państwowa Agencja Rozwiązywania	rok 2015 – na bieżąco

		Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego i inne	
II. Pomoc dzieciom i członkom rodzin z problemem uzależnień oraz przemocy domowej			
ZADANIA:			
1.a) Wspieranie istniejących świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo – socjoterapeutycznych oraz klubów młodzieżowych; c) Organizowanie spotkań integracyjnych dla podopiecznych świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo – socjoterapeutycznych oraz klubów młodzieżowych;	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Miejski Zarząd Oświaty i Wychowania, publiczne szkoły podstawowe, publiczne gimnazja, zespoły szkół miejskich, zespoły szkolno-przedszkolne, organizacje pozarządowe i inne	rok 2015 – na bieżąco
2. a) Prowadzenie punktów informacyjno – konsultacyjnych oraz zajęć edukacyjnych i grup wsparcia dotyczących szkodliwości substancji psychoaktywnych; b) Prowadzenie działań skierowanych na bardziej efektywną profilaktykę oraz pomoc dzieciom i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym oraz przemocą domową; d) Wspieranie zatrudnienia socjalnego, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych lub innych form aktywizacji zawodowej dla członków Klubów Integracji Społecznej; d) Wspieranie Centrów Integracji Społecznej.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, organizacje pozarządowe i inne	rok 2015 – na bieżąco
3. Organizacja wypoczynku z programem profilaktycznym (alkohol, narkotyki, przemoc) dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy;	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia, Wydział Zamówień Publicznych	Biura turystyczne, agencje turystyczne - usługowe, ośrodki wczasowo – kolonijne, organizacje pozarządowe i inne	rok 2015 – ferie zimowe oraz wakacje letnie
4. Szkolenie osób zajmujących się pomocą dzieciom oraz rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym, narkotykowym oraz przemocą domową;	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Realizatorzy szkoleń, jednostki organizacyjne Gminy, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego i inne	rok 2015 – na bieżąco

III. Ograniczanie szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki) oraz doświadczania lub stosowanie przemocy ZADANIA:			
1. a) Dofinansowywanie prowadzonych programów terapeutycznych i edukacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych, oraz osób stosujących przemoc, jak również osób doznających przemocy w rodzinie ; b) Szkolenie specjalistów terapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień; c) Szkolenie osób pracujących z osobami stosującymi przemoc oraz doświadczającymi przemocy;	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Podmioty prowadzące działalność leczniczą, realizatorzy szkoleń, jednostki organizacyjne Gminy, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego i inne	rok 2015 – na bieżąco
2. a) Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; b) Wspieranie instytucji z terenu Gminy w zakresie zakupu drobnego wyposażenia np. alkomatów lub narkotestów; c) Szkolenie lekarzy i pielęgniarek w zakresie rozpoznawania picia szkodliwego i podejmowania interwencji; d) Prowadzenie kampanii edukacyjnych dotyczących działania alkoholu i ryzyka szkód; e) Prowadzenie kampanii edukacyjnych dotyczących przemocy w rodzinie.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Sąd Rejonowy, Komenda Powiatowa Policji, biegli sądowi, podmioty prowadzące działalność leczniczą realizatorzy kampanii, szkoleń, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego i inne	rok 2015 – na bieżąco
IV. Zmniejszanie dostępności do napojów alkoholowych ZADANIA:			
2. a) Opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków oraz projektów Uchwał Rady Miasta w przedmiotowym zakresie; b) Przygotowywanie projektów uchwał Rady Miasta w przedmiotowym zakresie;	1.a) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 1.b) Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia, Wydział Działalności Gospodarczej	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia, Wydział Działalności Gospodarczej,	rok 2015 – na bieżąco

2. a) Sprawowanie kontroli w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26.10.1982r., w szczególności przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; b) Prowadzenie badań dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych np. pod kątem sprzedaży alkoholu nieletnim; c) Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych pod kątem obowiązujących przepisów prawnych, jak również sprzedaży alkoholu nieletnim.	2.a) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 2.b) Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia 2.c) Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Wydział Działalności Gospodarczej, Straż Miejska, Komenda Powiatowa Policji, agencje badawcze, instytuty badań realizatorzy szkoleń, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego i inne	rok 2015 – na bieżąco
V. Zadania związane z diagnozą problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie na terenie Gminy Kędzierzyn – Koźle ZADANIA:			
Prowadzenie badań społecznych na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych, wzorów używania, kierunków działań skierowanych na bardziej efektywną profilaktykę oraz pomoc dzieciom i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym oraz przemocą domową.	Wydział Polityki Mieszkaniowej Spraw Socjalnych i Zdrowia	Agencje badawcze, instytuty badań realizatorzy szkoleń, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego i inne	rok 2015 – na bieżąco

Standardy

światlicy środowiskowo - socjoterapeutycznej i socjoterapeutycznej

Świetlica środowiskowo- socjoterapeutyczna i socjoterapeutyczna jest alternatywną formą opieki nad dzieckiem w wieku szkolnym (szkoła podstawowa i gimnazjum) w jego najbliższym środowisku. Świetlice są placówkami wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych uzależnieniem od alkoholu i/lub narkotyków lub będących ofiarami przemocy w rodzinie.

Cechą Świetlicy jest praca z dziećmi oraz rodzicami (opiekunami) wg założonego programu aktywizującego ich na rzecz własnego zdrowia i rozwoju. Świetlica współpracuje ze szkołą, ośrodkiem pomocy społecznej i innymi instytucjami w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Program i metody pracy Świetlicy dostosowane są do zróżnicowanych potrzeb dzieci i rodziców.

Cele realizowane w Świetlicach:

- kształtowanie właściwych postaw społecznych, tworzenie warunków do samokontroli i samorealizacji w rozwoju psychofizycznym,
- kształtowanie umiejętności współżycia w grupie, umiejętności interpersonalnych, komunikacyjnych, asertywności,
- pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych,
- podnoszenie poziomu wiedzy i przezwyciężanie trudności szkolnych w celu uzyskiwania przez dziecko lepszych wyników w nauce i promocji do klasy następnej, wyrównanie zaległości w nauce,
- zapewnienie opieki wychowawczej,
- zapoznanie dzieci i młodzieży z możliwościami zdrowego i pożytecznego organizowania sobie i innym wolnego czasu, przyswajanie dobrych nawyków w tym zakresie, przygotowania do podejmowania odpowiednich wyborów życiowych,
- motywowanie rodziców do podjęcia leczenia.

Warunki organizacyjne:

1. Warunki lokalowe:

- a) co najmniej dwa niezależne pomieszczenia:
 - sala do zajęć informacyjno - edukacyjnych,
 - sala do zajęć socjoterapii grupowej, indywidualnej i rodzinnej,
- b) kuchenka lub przystosowany aneks kuchenny z możliwością przygotowywania prostych posiłków,
- c) sanitariaty.

2. Podstawowe wyposażenie placówki, aby mogła spełniać funkcje Świetlicy:

- a) stoliki, krzesła, sprzęt audiowizualny,
- b) zestaw komputerowy z oprogramowaniem edukacyjnym,
- c) materace do prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych,
- d) elementarny sprzęt sportowy do prowadzenia zajęć sportowych.

3. Dni i godziny pracy:

Świetlica powinna być czynna:

- a) **Środowiskowo-socjoterapeutyczna** od poniedziałku do piątku - cztery godziny dziennie (40 godzin tygodniowo, w tym 8 godzin zajęć socjoterapeutycznych), za wyjątkiem okresu lipca – sierpnia, kiedy dopuszcza się pracę świetlicy w wymiarze 8 godzin dziennie, jednakże liczba godzin tygodniowo nie może przekroczyć 48, w tym 8 godzin socjoterapii.

- b) **Socjoterapeutyczna** od poniedziałku do soboty - cztery godziny dziennie (48 godzin tygodniowo, w tym 12 godzin zajęć socjoterapeutycznych), za wyjątkiem okresu lipca – sierpnia, kiedy dopuszcza się pracę świetlicy w wymiarze 8 godzin dziennie, jednakże liczba godzin tygodniowo nie może przekroczyć 56, w tym 12 godzin socjoterapii.
- c) 11 miesięcy w roku.

4. Kadra merytoryczna Świetlicy:

Świetlica powinna zatrudniać:

- a) nauczycieli, wychowawców do prowadzenia zajęć informacyjno – edukacyjnych oraz sportowych,
b) socjoterapeutów do prowadzenia grupowych zajęć socjoterapeutycznych z podopiecznymi Świetlicy, rodzicami (opiekunami),
c) liczba zatrudnionych winna być uzależniona od liczebności dzieci w placówce.
Świetlica może również zatrudniać wolontariuszy na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

5. Kwalifikacja (nabór) dzieci do Świetlicy:

- a) Do Świetlicy kierowane są dzieci z problemami wychowawczymi (problemami przystosowania) bez poważniejszych zaburzeń osobowości, pochodzące z rodzin zagrożonych chorobą alkoholową, narkotykową, nadużywających alkoholu oraz rodzin, w których panuje przemoc.
b) Podstawą do przyjęcia dziecka do Świetlicy jest skierowanie wystawione przez pedagoga szkolnego, poradnię psychologiczno - pedagogiczną i inne specjalistyczne placówki.
c) Skierowanie dziecka do Świetlicy powinno zawierać podstawowe informacje o przyczynach skierowania dziecka do placówki, sytuacji rodzinnej.

Powyższe informacje winny być podstawą do opracowania indywidualnego planu pracy z dzieckiem, a także bieżącego kontaktu ze szkołą macierzystą dziecka oraz rodziną.

6. Dokumentacja Świetlicy:

a) **Świetlica powinna mieć opracowane następujące dokumenty:**

1. Statut Świetlicy.
2. Harmonogram zajęć.
3. Roczny tematyczny program zajęć informacyjno - edukacyjnych.
4. Roczny tematyczny program zajęć socjoterapeutycznych,
5. Roczny tematyczny program zajęć sportowych,
6. Program pracy z rodzicami.

b) **Świetlica prowadzi dokumentację dotyczącą prowadzonych zajęć:**

1. Listy obecności podopiecznych na zajęciach.
2. Dziennik zajęć.

c) **Świetlica prowadzi dokumentację dotyczącą dziecka:**

1. Kartę ewidencyjną dziecka.
2. Indywidualną kartę pobytu dziecka w Świetlicy.
3. Indywidualny plan pracy z dzieckiem.